

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
 mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika. Vam bo hvale-
 šen, ker ste mu odprli pot k narocnemu
 in zanimivemu čitvu. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO.
 da pravočasno obnovite naročni-
 no. S tem nam boste mnogo pri-
 hranili pri opominih. — Ako še
 niste naročnik, pošljite en dol-
 lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 183. — Štev. 183.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 8, 1938 — PONEDELJEK, 8. AVGUSTA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

PROBLEM ŽIDOVSKIH BEGUNCEV ZELO ZAPLETEN

**IZ NEMČIJE SE BO MORALO
 IZSELITI 650,000 OSEB; MED
 NJIMI 75,000 KATOLIČANOV**

Izseljevanje bo trajalo najmanj šestnajst let. — Združene države bodo dovolile izseljencem iz Nemčije in bivše Avstrije vso letošnja kvoto. Težave avstrijskih beguncev na Češkem. — Posredovanje odbora za begunce.

LONDON, Anglija, 7. avgusta. — Kako težaven je problem nemških beguncev, je razvidno iz uradne cenitve, da mora 660,900 beguncev, ki sedaj žive v Nemčiji in Avstriji, najti nove domove v drugih deželah in sicer v najkrajšem času.

Delegati 27 držav, ki so članice medvladnega begunskega odbora, so molče in napeto poslušali, ko jim je načelnik ameriške delegacije Myron C. Taylor predložil podrobno poročilo.

V Taylorjevem poročilu pa niso vključene osebe v starosti nad 50 let in tudi ne stotisoči, ki se bodo mogoče morali v kratkem izseliti iz Poljske, Madžarske, Italije in drugih držav.

V gorenjem številu niso vključeni samo Židje v Nemčiji, temveč tudi drugi narijci in precejšnje število arijskih katoličanov, katerim pod sedanjimi razmerami v tretjem cesarstvu ni mogoče živeti.

Po Taylorjevi cenitvi je med 660,900 osebami, ki se morajo izseliti, 300,000 Židov — 200,000 v stari Nemčiji in 100,000 v Avstriji; 285,000 narijskih kristjanov, ki pa imajo dovolj židovske krvi, da po nuernberški postavi ne morejo biti enakopravni s čistimi Nemci, 75,000 katoličanov — najbrže razni redovniki — v bivši Avstriji, — ki pa so pod nacijsko vlado v tej ali oni obliki preganjani.

Ako izseljevanje iz Nemčije in Avstrije ne bo šlo hitreje kot letos, tedaj bo vzelo po Taylorjevem mnenju najmanj 16 let, predno bodo stotisoči naseljeni po drugih deželah. Taylor pa je rekel, da je potrebno, da se izseljevanje pospeši tako, da bo dovršeno saj v petih letih.

Da pa je mogoče to doseči, je rekel Taylor, je potrebno sodelovanje Nemčije, da dovoli beguncem vzeti s seboj svoje premoženje; drugič pa morajo vse ostale države sveta pomagati, da se begunci naselijo po raznih državah in da jim je dana priložnost, da se preživljajo.

Ko je Taylor skončal, je angleški zastopnik earl Winterton, ki predseduje odboru, vprašal delegate, ako imajo kak predlog. Noben delegat pa se ni oglasil, razun Taylorja, ki je rekel, da so Združene države prevzele celo kvoto 27,000 iz Nemčije in Avstrije za sedanje poslovno leto.

Medvladni odbor čaka največja težkoča, da pridobi Nemčijo, da pomaga beguncem, da se izselijo. Argentina in druge ameriške latinske države pa so že pričele še bolj omejevati naseljevanje, najbrže zato, da imajo v svojih rokah orožje za pogajanja. Po splošnem mnenju latinske republike najbrže ne bodo zaprle svojih vrat beguncem, toda nikakor niso pri volji prevzeti velikega števila in rajši v ta namen dajo denarno podporo, da bo izseljevanje izvedeno.

Predno je bila večerajšnja seja odgodena, je odbor sklenil, da so stroški preseljevanja razdeljeni med razne države, kakor pri Ligi narodov.

PRAGA, Čehoslovaška, 7. avgusta. — Avstrijske begunce, katerim je Čehoslovaška za nekaj časa dovolila zavetje, čakajo nove težave.

Brnska policija je naznanila, da bo poslala čez mejo v Avstrijo 400 beguncev, ki so bili dosedaj v begunskih taboriščih. Medvladni begunski od-

Trije bivši odborniki izključeni iz U. A. W. A.

RUSKA LETALA OBSTRELJUJEJO ŽELEZNICO

Rusi so bombardirali japonsko železnico ob morja. — Ruska artilerija je obstreljevala Čankufeng.

KOGI, Koreja, 7. avgusta. — Ruski aeroplani so prileteli nad korejsko ozemlje in so bombardirali Tumen - Rašin železnico 15 milj severno od Juki ter cesto, ki prihaja iz Jukija.

Ta zračni napad, ki je bil največji, ki je bil namenjen kake mu korejskemu kraju, je imel za posledico japonsko sporočilo, ki pravi, da je samo še vprašanje časa, kdaj bodo Japonci ta napad Rusom povrnili.

Na železnici je bil promet vstavljen. Železnica teče v smeri severovzhodno korejsko mejo ter veže Rašin, ki je pristanišče na Koreji, in Kirin ter Hsinking v Mančukuo. Železnica ni daleč od Čangkufenga, kjer je prišlo do sovražnosti med Rusi in Japonci.

Poročilo, katero je objavilo vrhovno poveljstvo severne korejske armade, pravi, da so ruski letalci napadli tudi korejske vasi. Koreja je japonsko ozemlje, Mančukuo pa japonski protektorat.

Isto poročilo pravi, da je ruska artilerija od zgodnjega jutra obstreljevala Čangkufeng in bližnje višine okoli Šuiljufenga.

Japonci pravijo, da je popoldne preletelo reko Tumen 14 ruskih bombnikov in 10 zračnih dovalnih aeroplanov ter so bombardirali več korejskih vasi. Japonci so izstrelili dva ruska aeroplana.

TOKIO, Japonska, 7. avgusta. — Japonska časninarska agentura Domei poroča, da je japonski poslanik v Moskvi Mamoru Sigemiu od svoje vlade prejel nova navodila, da prične diplomatska pogajanja na podlagi pogojev, ki so bili postavljeni na konferenci s sovjetskimi vnanjim komisarjem Maksimom Litvinovom.

Japonska je najprej predlagala, da obe državi odpokličeta svoje vojaštvo iz spornega ozemlja, nikar bo skupna komisija določila mejo med Sibirijo in Mančukuo.

Litvinov pa je japonskemu

bor je prvi čehoslovaški vladi protestiral proti temu, da bi bili begunci izgnani ter zahteval, da jim še dovoli zavetišče toliko časa, da bo zanje preskrbljena izselitev. To posredovanje begunskega odbora pa najbrže ne bo imelo nikakega uspeha.

V soboto ponoči je brnska policija v policijskih avtomobilih odpeljala 15 beguncev na avstrijsko mejo ter jih poglala čez mejo z grožnjo, da bodo kaznovani, ako se vrnejo. Na drugi strani jih bodo seveda naciji aretirali in jih poslali v begunsko taborišče.

JAPONCI PRIPRAVLJAJO HUD NAPAD

Japonci bodo napadli najboljše Čangkajsko armado. — Tjenkajčen je prihodnji cilj Japoncev.

ŠANGHAJ, Kitajska, 7. avg. — Japonska armada je vrgla svojo silo v svoj napad na Tjenkajčen, kjer je za obrombo Hankova zbrana najboljša armada maršala Čankajseka.

Iz Tjenkajčena, ki je staro davno obzidano mesto in se nahaja 95 milj vzhodno od Hankova se je civilno prebivalstvo že izselilo. Voda Jangceea pa je prestopila svoje bregove in preplavila obsežno pokrajino. vsled česar je japonska armada v svojih operacijah zelo ovirana.

Japonci so napadli mesto ob severa in vzhoda. Zaradi velikih poplav se je morala japonska armada obrniti od Hvangmejo, ki se nahaja 60 milj severno od Jangceea, proti jugu. Na vzhodu so pričele japonske bojne ladje pluti od Kjukjanga po Jangceen navzgor ter so pričele obstreljevati Tjenkajčen medtem ko se ob Jangceu izkrčujejo vojaki, do po suhem prodirajo proti mestu.

Kitajci priznavajo, da je ob bitke za Tjenkajčen odvisna usoda Hankova, od koder so se vladni uradi že prejšnji teden preselili.

Vsled poplav se Japonci ne morejo posluževati svoje motorizirane armade, toda tembolj uporabljajo aeroplane in bojne ladje. Včeraj so japonski aeroplani zopet bombardirali Hankov in neko poročilo pravi, da je bilo učenih več kitajskih aeroplanov. Ubitih je bilo tudi 60 oseb.

Bitka za Tjenkajčen bo po mnenju tujih opazovalcev največja v sedanji vojni. Mesto je najmočnejša trdnjava ob Jangceu.

poslaniku odgovoril, da bo Rusija odpoklicala svoje vojaštvo, ako Japonska prizna veljavnost rusko-kitajske pogodbe iz leta 1886, po kateri se nahaja Čangkufeng v Sibiriji; s tem pogojem pa Japonska ni bila zadovoljna.

ČLAN N. L. R. B. JE ODGOVORIL WM. GREENU

Edwin S. Smith pravi, da so očitki predsednika Ameriške delavske federacije neutemeljeni. Roosevelt naj Smitha odstavi.

ASWHINGTON, D. C., 6. avgusta. — Edwin S. Smith, član National Labor Relations Boarda, je izjavil danes, da ga je William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, po krivici napadel. Greenovi očitki so baje povsem neutemeljeni.

Green je govoril na konvenciji državne Federacije v Massachusetts in rekel: — Smith je šel dosti predaleč, ko je izjavil, da strokovne organizacije niso nič drugega kot kompanijske unije.

Federacija zahteva od predsednika Roosevelta, naj Smitha odstavi.

Edwin S. Smith je povedal časniškim poročevalcem: — Take izjave nisem nikdar podal. Noben inteligent, ki pozna ameriško delavsko gibanje, ne bo rekel, da je Ameriška delavska federacija kompanijska unija.

REPUBLIKANCI OČITAJO F. D. R. NEZMOŽNOST

Soglasno z njihovimi trditvami je Rooseveltova administracija kriva vseh sedanjih zadreg.

CHICAGO, Ill., 6. avg. — Programni odsek republikanske stranke je po pet dni trajajočem posvetovanju pripravil svoja lastna sredstva za izboljšanje ameriške industrije in gospodarstva v splošnem.

Dognal je tudi, da preti deželi propast, če ne bo Rooseveltova administracija opustila svojih dosedanjih metod.

V Ameriki je še vedno 12 milijonov ljudi brez dela in zasluzka, — je rečeno v ugotovitvi. — Tega sta kriva zmeda in negotovost, v katero je vrgla deželo sedanja administracija, katere naglo uveljavlja nepreizkušene odredbe, jih bogate financira v upanju na hiter uspeh, toda uspeha ni od nikoder.

Odsek priporoča izvedljivo politiko, temelječo na demokraciji in regulirani privatni inicijativi.

Predsednik odseka je dr. Franz, ki črpa podatke iz poročil 35 pododsekov, kateri so na delu po raznih delih Združenih držav.

OBTOŽENCI SO SE BALI PRITI V DVORANO K ZASLIŠANJU

DETROIT, Mich., 6. avgusta. — Na temelju pravil United Automobile Workers of America so bili po dva tedna trajajoči disciplinarni preiskavi izključeni iz organizacije trije podpredsedniki, ki so bili že 13. junija suspendirani. Izključeni so bili Richard Frankenstein, Wyndham Mortimer in Edward Hall.

Četrty podpredsednik Walter N. Wells je bil bolj srečen. Njegova suspenzija bo veljavna še do 13. septembra. Do tukrat bo Wells član organizacije, po 13. septembru mu bo pa tudi dovoljeno zavzeti mesto v glavnem odboru.

Poleg imenovanih je bil 13. junija suspendiran tudi takratni tajnik George F. Addes. — Proti njemu se je vršila disciplinarna preiskava že pred mesecem dni in je bil izključen iz organizacije.

Homer Martin, predsednik United Automobile Workers je označil vseh pet za komuniste, ki so si prizadevali spraviti organizacijo avtnih delavcev v komunistični tabor.

Obtoženci pri obravnavi niso bili navzoči. Izjavili so, da so njihovi nasprotniki najeli 150 mož, ki bi jih pretepli ali mogoče usmrtili, če bi se pojavili v glavnem stanu unije.

NEWTON, Ia. 6. avgusta. — Med Maytag Washing Machine Co. ter njenimi delavci, čijih večina pripada CIO, se je zopet pojavilo nesoglasje. Kompanija je pozvala 275 udeležencev sedeče stavke, vršeče se meseca junija, naj jo podpirajo pri ponovni preiskavi te stavke, češ, da bo le tako omogočen pravičen proces.

Uradniki CIO so opozorili kompanijo, da mora prenehati z nepostavnimi akcijami napram svojim delavcem.

SMRTNA KOSA

V Cherry Valley, N. Y., je v petek zjutraj umrla dobro znana Mrs. Jennie Kerzič. Zadel jo je kap. Pogreb se vrši danes iz hiše žalosti R. D. 1 ob 9. uri dopoldne in bo pokopana z verskimi obredi na Index pokopališču. Ranjka zapušča za lujočega soproga, tri sinove, tri hčere ter enega brata, v stari domovini pa tudi dva brata duhovnika. Spadala je k dr. sv. Jožefa št. 53 JSKJ.

BRIVEC SME GOVORITI

SIMLA, Indija, 6. avgusta. Neki tukajšnji brivec je bil bogatega trgovca in ga vrezal v brado. Trgovec je tožil brivca za 360 dolarjev odškodnine. Brivec pravi, da je trgovec sam kriv. Pripovedoval mu je namreč veselo zgodbo, in trgovec se je tako strahovito rejal, da je

LOJALISTI V MOČNI OFENZIVI

Republikanci so pričeli prodirati proti vodnim napravam. — Republikanci se tudi drže pri Albarracinu.

HENDAYE, Španska, 7. avgusta. — Republikanska armada nadaljuje svojo ofenzivo ter je pričela veliko prodiranje proti Trempu na pirenejski fronti, ki je podaljšek fronte ob Ebru.

Tremp ima velike hidro-električne naprave in se nahaja 75 milj južno od francoske meje. Slabotni fašistični napadi na republikanske postojanke na zapadnem bregu Ebra v južni Kataloniji so bili odbiti.

Vladne čete so napadale proti zapadu v smeri proti Fayonu, da se polaste treh strateških hribov.

V predelu okoli Albarracina so republikanci utrdili svoje postojanke, ki so obrnjene proti Teruelu ter trdno drže samostan sv. Roka in hrib Macharro, ki sta padla v njihove roke, ko so zasedli vas Villar de Cobo.

Četudi so republikanci tehnično v defenzivi ob Ebru, jih general Franco vendar ne more vreči na črto, od katere so pričeli svojo ofenzivo.

Republikanci so zavzeli 193 kvadratnih milj ozemlja od 25. julija, ko se je pričela ofenziva. Ta teden so pridobili 80 kvadratnih milj. Ob koncu tedna so fašisti še vedno držali Gandeso, ki se nahaja v sredini bitke ob Ebru, četudi se republikanci vsak dan pomaknejo bližje do mesta.

Ameriški prostovoljci Washington-Lincoln brigade so nekolikokrat skušali z naskokom zavzeti Gandeso, toda strojnice, ki se nahajajo v cerkvenem stolpu, so jim preprečile, da niso mogli priti v mesto.

Sam povzročil vrez. Sodnik je razsodil, da spada pripovedovanje veselih zgodb k brivčevemu poklicu. Če se kdo tem zgodbam preveč nasiroko reži, se reži na svojo lastno odgovornost.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakic, President J. Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta .....
Za pol leta	Za Inozemstvo za celo leto .. \$7.00
Za četrt leta	Za pol leta .....

Subscriptions Yearly \$4.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1245

MEHIKANKE IMAJO POLITICNE PRAVICE

Kot je razvidno s slike, ki pred stavlja mehiško poslansko zbornico, je med poslanci tudi nekaj žensk, ki se vdejevajo v političnem življenju.

RUSKO-JAPON SKA VOJNA?

Danadnes je običaj začeti sovražnosti brez formalne napovedi vojne.

Japonska vojuje že več kot eno leto grozno vojno proti Kitajski, ne da bi bila ta vojna kdaj formalno napovedana. Japonska vlada pravi, da gre v tem slučaju za akcijo, čije svrha je "pregovoriti" Kitajsko k sodelovanju z Japonsko.

Diplomati se s to izjavo zadovoljujejo in ne smatrajo te japonske akcije za vojno. Diplomatski odnosi med Kitajsko in Japonsko niso bili formalno prekinjeni.

Nekaj sličnega se že nekaj tednov dogaja med Japonsko in Sovjetsko Rusijo.

Po zatrdilu Rusov so stajali Japonci ob rusko-mandžursko-korejski meji na rusko ozemlje. Ruski vojaki so jih vrgli nazaj.

Izza tistega dogodka so spopadi med Rusi in Japonci na dnevnem redu. Obe stranki se poslužujeta najmodernejšega orožja, to je tankov in letal, boji so krvavi in imajo usodne posledice, toda po mnenju diplomatov in vojaških izvedencev to ni vojna, pač pa le nekakšno precej radikalno prerokanje glede meje.

Bodočnost bo pokazala, kako se bodo razvijali in razvili dogodki na Daljnem istoku.

Naravnost nepojmljivo je, čemu bi Japonska stopila v vojno še z Rusijo, ko ima vendar že s Kitajci preveč opravka. Izgube tako v vojaškem kot v finančnem pogledu so ogromne, navzlic temu pa Kitajski še ni podjarmljeni in skorogotovo nikdar ne bo.

Na drugi strani pa tudi Rusija ni preveč vneta za vojno. Ozemlja ima več kot preveč in ne stremi po novih pridobitvah niti na Daljnem istoku niti kjerkoli drugje.

Japonci zatrjujejo, da je kos ozemlja, ki si ga Rusi laste zase, japonska last. Dasi imamo napram Stalinovi notranjo politiki precej pomislekov, verujemo v tem slučaju ruskim, ne pa japonskim trditvam, kajti Japonci so fašistični napadalci, in s tem je povedano vse.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir. 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.50	Lir. 300
\$ 11.00	Din. 500	\$ 27.00	Lir. 500
\$ 15.00	Din. 1000	\$ 36.00	Lir. 1000
\$ 20.00	Din. 2000	\$ 48.00	Lir. 2000
\$ 25.00	Din. 3000	\$ 60.00	Lir. 3000

KER SE OBRNE SVETA HITRO MEJTAJO SO NAVEDENE OBRNE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Se izplačilo velja vsaki dan, razen v primerih, ko se izplačilo ne izplača.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 1.—	morajo poslati	\$ 1.75
\$ 2.—	.....	\$ 3.50
\$ 3.—	.....	\$ 5.25
\$ 4.—	.....	\$ 7.00
\$ 5.—	.....	\$ 8.75
\$ 6.—	.....	\$ 10.50
\$ 7.—	.....	\$ 12.25
\$ 8.—	.....	\$ 14.00
\$ 9.—	.....	\$ 15.75
\$ 10.—	.....	\$ 17.50

Prejemnik denar v starem kraju izplačilo v dolarjih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CARLS LETVEM SA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO.

Če imate kakšno pritožbo ali opombo, prosimo, da jo pošljete na našo pisarno, da bomo mogli pravočasno odgovoriti.

Iz Slovenije

MOŽA JE HOTELA ZASTRUPITI

Mali kazenski senat je razpletal in obravnaval v Ljubljani doslej neobičajen kriminalen dogodek, namreč zločinstvo poskusa zastrupljenja moža z živim srebrom. Državni tožilec dr. Leon Pompe je tega zločina obtožil železničarjevo ženo, 39-letno Cirilo Završnik iz Ljubljane. Obtožnica navaja tri primere, da je dobil železničar Jože Završnik tako na Bakiču januarja letos, na Jesenicah nekaj dni pozneje in naposled 9. aprila v Novem mestu v segedinskem gulažu primošano živo srebro. Jed mu je vedno skuhalo žena. Mnogo indiciev močno obremenjuje obtoženko. Mož je opazil v jedi svetlosive kroglice. Prvič je občutil velike bolečine v želodcu. V Novem mestu so prišli na to, da je v jedi živo srebro. Državni tožilec se je postavil na stališče, da je obtožnica Cirila Završnikova nameravala na ta način moža zastrupiti s katerim se ništa razumela.

Obtožnica je dejanje in krivdo popolnoma zanikala. Pravi, da je njen sin res kupil živo srebro, da bi očetu nekoliko ponaganjal. Prizla je, da o našli tubo živega srebra v vdolbini pod kolesom šivalnega stroja. Zaslisane so bile 3 plemenite priče, tako mož Jože Završnik, ter železničarja Demšar in Pogačar. Branilec dr. Knaflič je predlagal nove dokazne dokaze, zlasti zaslisanje 3 inov in zdravnikov o vplivu živega srebra. Državni tožilec se predlogom ni protivil. Da se izvedejo novi dokazi, je bila razprava preložena na nedoločen čas.

KOT ŽRTEV LJUBOSUMNOSTI

je izgubil življenje pri Sv. Barbari v Slov. goricah 18-letni hlapec Karel Vičanski. Vičanski se je pred tedni zaljubil v neko posestnikovo hčer in sta se oba pogosto sestajala. To ni bilo všeč domačim fantom, ki so mu zaradi tega dali razumeti, da izbrano dekle ni zanj. Vičanski se za to ni zmenil in je dekle še dalje obiskoval. Tako je tudi oni večer prišel pod njeno okno. Ko sta se fant in dekle razgovarjala, sta planila iz zasede dva možka ter fanta napadla z noži. Eden izmed napadalec je Vičanskega zabodel v prsa, da je omahnil in obležal nezavesten v mlaki krvi. Napadalec sta izgignila v temno noč.

SMRTNA NESREČA MLADINA NA ZLOČINSKI POTI

Kakor znano, lomijo v kamnolomu nad vasjo Zapodje, v občini Litija na hribu čez Savo nasproti postaje Kresnice, kamen za povečane apnenice Gvidona Birolle. Kamenje potem prevažajo v apnenčarske peči nasproti postaje Kresnice. V tem kamnolomu je zapolenih okrog 26 delavcev-minerjev.

Kakor vsak dan je vrtil 42-letni mali posestnik iz Zapodja Franc Stražar v skalovju v družbi Ivana Škarja. Kar naenkrat se je visoko v kamnolomu najmanj 30 m višje, sprožila 50 kg težka skala, ki se je pričela valiti proti Stražarju in Škarjatu. Medtem ko je Škarja pravilno stekel v stran, je bil Stražar najbrže v razburjenosti tako zbežan, da je bežal naravnost v isproščeno skalo, ki ga je ujela in stisnila. Skala

mu je strla lobanjo in prsni koš, tako da je bil takoj mrtev.

ZELEZNIŠKA NESREČA

19. julija se je zgodila v čakovski postaji velika prometna nesreča. Brzi vlak je z vso silo zavozil na prehodu in vprežen voz. Voznik, ki je najbrže dremal na vozu, je pri tem postal žrtev. Stroj je voz z voznikom vred gazil skoraj 15 do 20 m in je dobesedno razmrvnil voznika, voz pa zdobil na drobne kose in jih razmetal še 30 m vzdolž proge na postaji. Voznik Novan Ivan iz Buzovec je obležal med kolesi, medtem ko je njegovega 11-letnega sina, ki je najbrže sam bežal v vozil, vrglo v stran in je obležal z razbito lobanjo in hudimi notranjimi poškodbami. Prepeljan je bil takoj v bolnišnico z avtom, ki je nekaj minut po nesreči privozil preko tirov. Zdravniki ga upajo obdržati pri življenju.

MLADINA NA ZLOČINSKI POTI

To je zelo žalosten problem današnjih dni. Nedavno sta v Zagrebu dva obrtniška vajenca ubila svojega tovariša, da bi se polastila v garaži avtomobila in se z njim odpeljala na pustolovščine nekam v bosanske planine. Pobudo za pustolovski načrt in tudi za uboj sta dobila fantiča iz šund-literature. Nov tak primer imamo zdaj v Bosni. V potniškem vlaku, ki vozi zjutraj iz Broda v Sarajevo, sta dva dijaka nižje gimnazije napadla učiteljico Halimo Voljevičevico, ki službuje v okolici Travnika. Dečka sta vdrla v njen kupa, jo davila, skušala zvezati, v usta sta ji vlivala neko tekočino, na glavo pa sta ji hotela natakiniti vrečo. Napadena učiteljica se je branila z vso močjo in ko so na njen krik prihiteli drugi potniki, sta mlada napadalec skočila iz vlaka, ki je počasi vozil, ker se je bližal neki postaji. Pri skoku si je eden deček zlomil nogo in tudi drugega so orožniki kmalu zajeli. Napadalec sta dva brata iz Novega Sada. Enemu je 16, drugemu pa komaj 14 let. Pri zaslišanju sta priznala da sta vstopila v vlak s 1.500 din, potem pa pobegnili. Pri njima so našli najrazličnejše priprave za roparske napade, vrvi rokavi-

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Peter Zgaga

— Predno izrečem sodbo, vas vprašam, ali hočete še kaj povedati? — je dejal sodnik. Obtoženec: — Da, gospod sodnik, bil sem že petkrat kaznovan, pa ni nič zaleglo.

ce iz gumijs, nekaj steklenic z omanljivimi tekočinami in tudi zvezke kriminalnih romanov ki so, kakor je videti, šola za mlade zločince.

SAMOMOR 70 LETNEGA STARČKA

V Stopnem pri Makolah je v samomorilnem namenu izpil večjo količino nekega preparata 70-letni preživetkar Andrej Lluk. Ko so ga našli zjutraj v živinskem hlevu, je bil že mrtev in je bila vsaka zdravniška pomoč zaman. O samomoru obveščeni orožniki so doznali, da je vzrok samomora zadolženost. Upniki so Unuka stalno nadlegovali. To je starčku šlo tako k sreči, da si je končal življenje.

BREZ SRCA JE, KDOR ŽIVAL PRETEPA

Obiskovalci planšanskega praznika na Menini so se čudili, kako lepo rejena in zdrava živina se pase po pašnikih banovinskega posesta "Bibe". Pravi živinorejce se razveseli ob pogledu na izbrano mlado plemensko živino čistih pasem, ki se pase po vzorno urejenih pašnikih. Samo dve mladi telici sta delali izjemo v tem izbranem tropu. Ena je bila brez repa, druga pa je imela okrog 15 ran po hrbtu in po rebrih. Obe sta bili žrtvi brezsrčnežev, ki so ju gnali na planino in s pretepanjem silili k hitrejši hoji.

Nekateri imajo grdo navado, da zavijajo rep živali, ki nemara ali pa ne more dovolj hitro stopati po planinski poti navkreber. Tako je brezsrčni gonjač z zavijanjem zlomil vretenca v repu, ki se je potem posušil in odpadel, drugo pa je pretepal in ji prizadejal tako občutne poškodbe. Živina po dolgi zimi, ki jo je preživela v dolini v hlevu, ni utrjena in odporna za dolgo pot v planine, zato naj jo lastnik pred pohodom v planino vežba v hoji, da žival ne opeša v poti. Brezsrčno in vse obsojno vredno pa je, da gonjač pretepa žival in jo pokrije z ranami, ki so se po enem mesecu niso zacelile. S tem je svojemu gospodarju prizadejal škodo, ker tako govedo v planini ne bo mnogo pridobilo na teži kljub dobri paši.

Študent ubil siromašnega kmeta.

V vasi Kotari blizu Sombora so imeli v nedeljo žeganjca, na katerem je prišlo do krvoprelitja. Študent Peter Mračkič je ubil siromašnega kmeta Mato Tandariča, očet 7 otrok. Pokojnik je bil predsednik krajevne organizacije bivše HSS. Tandarič je postal žrtev političnih strasti. Bil je vnet pristav HSS in pridno je delal na političnem polju.

Rojak je sel v gore in je padel čez 15 čevljev visoko skalo. Ko je ozdravel, ga je vprašal župnik:

— Ali si med padcem videl še enkrat vse svoje življenje pred seboj? Ali si pomislil na grehe, ki si jih storil? Ali si se domislil vseh neumnosti in dobrih del, ki jih nisi izvršil? Ali si se v svojem srečnem pomirju z vsemi ljudmi, ki si jim v življenju storil zlo? Ali si odpustil vsem svojim sovražnikom? Tedaj se je rojak razjezil. — Oprostite, — je dejal, — saj sem padel samo 15 čevljev globoko. ne pa 5 milj.

Prejšnji teden je bilo poročano v listu, kakšno smolo je imel neki tat v Baltimore. Nesrečnež se je zmotil v naslovu. Šel je krast k nekemu bogatincu, pa je vlomil v sosedno hišo, v stanovanje starega urednika. Odšel je seveda praznih rok. Časopisi so objavili na prvi strani to novice, ki pa pravzaprav ni nobena novica. Novica bi bila, če bi tat vlomil pri uredniku in bi kaj dobil.

Neki angleški igralec je dobival same majhne vloge in se v teh ju je pogotoma polomil. Nekoč bi moral reči besede: "Lord, grof je pobegnil!" Planil je na oder in vzkliznil: — "Lord, grofa so ujeli!" "Ne tako," mu je zašepetal sufler.

"Ne tako!" je ponovil za njim igralec. "Ogledali so ga!" "Pobegnil je! Pobegnil! Pobegnil!" je zavpil sufler, ko likor glasno je mogel. "Ogledali so ga," je ponovil trdovrtni igralec, "in tako je mož pobegnil."

Te dni sem čital naslednjo za današnje razmere zelo značilno zgodbo o človeku, ki je bil rojen dne 5. maja, torej pe tega dne v petem mesecu. Ko je obhajal svoj 55. rojstni dan, mu je umrla stara teta in mu zapustila \$555. Takoj se je z letalom odpeljal v mesto in plačal za vožnjo \$55.

V mestu mu je klerk v hotelu odkazal sobo št. 55.

Hotec se postaviti, je kupil nov klubok za \$5.55 (5 centov je bilo davka) in novo ovrtnico za 55 centov.

Vse to mu je utrdilo prepričanje, da je petica njegova srečna številka.

Odšel je na dirkališče, stavlil na petega konja, ki je imel tekmovati v peti dirki. Ves denar, ki mu je ostal, je stavlil nanj.

Prepričan je bil, da mu bo prinesla petica srečo.

Toda peti konj je zadnji pripeljal na cilj.

Možak je bil strašno razočaran. Najraje bi bil iz kože skočil, ker mu pa to ni bilo mogoče, je strgal z vratu ovrtnico, za katero je bil plačal 55c in v sveti jezi pohodil klubok, ki je dal zanj \$5.55.

Pri tem je pa siknil skozi zobe: — O ti prokleti Roosevelt!

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vred naše dolgotrajne službe vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. Če se zapne obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prenoči za povratna dovoljenja, potni lista, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjši strošek.

Nedravnjavni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenja, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite nam takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y.

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA
V NEW YORKU IN OKOLICI
PETER JAREMA **Mme. JULIJA JAREMA**
(za moške) (za ženske)
Pogreb \$110. in VEČ
Predno greste kam drugam, pa če je še tako daleč, pridite, ali pa telefonirajte nam za pojasnilo.
Jamčimo, da boste s našo postrežbo popolnoma zadovoljni.
129 E. 7th ST., med 1. Ave in Ave A 707 PROSPECT AVE., vogel 155 St.
NEW YORK Tel.: ORchard 4-2508 B'E'O'N'Y Tel.: MEtrose 5-0577

Kratka Dnevna Zgodba

RUPPERT CROFT-COOK.

LADJA NA OBZORJU

Jean je bil prebrisan in praktičen dečko, ki je znal unganjati vsakejake vragolije.

Ko sta bila še v plencah, so ju pestunje vozile skupaj v vozličkih. Ko je bilo končec vlade nastajal in je dobil vsak svojo vzgojiteljico, sta hodila skupaj.

Bilo jima je deset ali enajst let, ko sta prvič pomislila na ladjo. Jean je imel majhno jadrnico, igračko, ki sta jo spuščala po potoku, tekočem za hišo.

"Rad bi imel pravo ladjo, da bi se lahko vozil z njo," je dejal Jean večkrat.

Silva ni mnogo razmišljala, kako bi se dalo to napraviti.

"Oh, Jean" je odgovarjala, "morava, morava imeti ladjo."

"Radi bi, da bi bil to parnik," je pripomnil Jean.

Ko se je Jean vpisal na univerzo, je odpotovala Silva po takratni modi v Pariz, da bi dovršila vzgojo.

Sestala sta se zopet šele, po njegovem zadnjem izpitu, ko ga je prišla z očetom in materjo obiskat v Oxford.

Silva se je bila vrnila iz Pariza nekam vse drugačna. Ladja ji je bila takrat nekaj več kakor samo ladja, bila ji je simbol vsega, kar jo je vezalo na Janna.

Ni pričakovala od njega, da bo o tem govoril ali mislil na to. Poznala ga je predobro, da bi se zanašala na njegovo sentimentalnost ali pa morda celo na njegov izredno dober spomin za take reči.

Toda to, kar se je zgodilo, je prekosilo vsako razočaranje.

Jean je bil tisti, ki je prvi napenjal pozornost an to.

"Zdi se mi, da je minilo še več let, ko sva kot otroka govorila o ladjah. In zdaj, prihodnji mesec nastopim službo v tovarni Krupp, da pridem v prakso."

In to je bilo vse. Da, izpite je napravil z odliko in ko je govoril o bodočnosti, mu je verjela. Toda to ceremonijelno obvestilo jo je zelo bolelo.

Jean je stal v Kruppovih tvornicah dve leti. Potem je dobil dobro službo pri neki lon-

donski tvrdki in zopet je hodil na oddih v rojstno vasico. Če je pa upal, da se bo njegovo prijateljstvo do Silve, kar samo po sebi obnovilo, se je počeno zmotil.

Silva je zdelo zdaj mnogo mirnejša in dostojnejša. Bila je tudi lepša. Seveda sta se sestajala in hodila skupaj na izprehod, toda nežno in intimno prijateljstvo, kakor sta se ga oha še dobro spominjala, je bilo pokopano.

Tedaj se je pa Jean povsem neopričakovano zaljubil v Silvo. Bil je neprestano za petami. Med tednom je porabil vsako priliko, da je prihitel v domačo vas — samo zato, da bi videl Silvo.

Silva je pa ostala veliko presenečenje svojih roditeljev in seveda tudi njega samega povsem hladna.

Nekoč ko sta nehala igrati tenis, sta sedla na teraso in se zagledala na reko.

"Veš," je dejal Jean, "meni gre v mestu dokaj dobro. Pred nobom star trideset let, postane ravnatelj."

"Zares, vrl dečko."

"Vsako leto dobivam boljše ponudbe in bojim se, da postanim kmala bogat človek."

Silva je vzdihnila. Jean je gledal v drugo stran.

"Morila bi lahko imela celo svojo ladjo, če bi hotela," je dejal smeje. "Ne vem, zakaj bi to ne bilo mogoče, ko bom imel dovolj denarja. Res je bila to samo otroška igra, toda če bi hotela to uresničiti, sem trdno prepričan, da bi se nama v nekaj letih posrečilo."

In čudno, to je pomagalo. Še iste jeseni sta se vzela. In Jean ni zaman govoril o svojem uspehu. Pet let po poroki ko je bil njun sinček star že štiri leta, je dejal Jean Silvi, da si lahko zaželi karkoli.

In Silva, dobro vedoč, kaj misli s tem, se je tiho zasmejala. Še vedno je bila tu ladja, ki je tiho rezala najoddaljenejše oceane njenih misli, nihče se pa ni zmenil za njo. In vendar je še vedno igrala svojo vlogo.

"Moje zadnje kupčije," je dejal Jean nekega dne, "so mi virge toliko, da sem rešen vseh skrbi zastran ekistence. Ne mislim se še umakniti v pokoj. Toda zdi se mi, da bi si konč-

no lahko privoščila malo zabave."

"Seveda, toda pozabiti ne smeš, da imava sina," je ugovarjala Silva. "Morda prihodnje leto."

A prihodnje leto je izbruhnila vojna. Jean je moral na vojno, kajti njegovo podjetje mu nikakor ni moglo pomagati. Silva je sovražila vojno. Ko pa je bila končana in se je Jean srečno vrnil, ni bilo nobenih ovir več, da bi se njuni ideali ne mogli uresničiti.

In vendar nikoli ni bila izpolnjena njuna vroča želja. Sinček je bil star že devet let in lahko sta ga puščala pod nadzorstvom same vzgojiteljice. Jean ni imel nobene odgovornosti. Vendar sta se pa neprestano izogibala edin besedice, ki je tako živo tičala v njunih mislih, dokler je nista slednjič opustila.

Nato se je spomnil šele čez dvajset let njun sin, ko je napravil na univerzi prvi izpit.

"To se mi zdi malo smešno," je dejal svojim tovarišem, "kakšni sanjači so včasih naši roditelji. Ko sta bila moj oče in mati še otroka, sta sklenila, da bosta imela nekega dne ladjo in da kreneta z njo na širno morje. Moj stari je vedno dosegel, kar je hotel — znal je za-lužiti denar."

"Ali je mnogo zaslužil?" je vprašal nekdo.

"Seveda, delal je trideset let in zaslužil je mnogo denarja."

"In kakšno jahto ima zdaj?"

"V tem baš tiči vsa ironija, da nima nobene."

"Kaj poveš? Kakšen zmisel pa ima gnati se vse življenje za nekakšnim idealom in odpovedati se mu, ko smo že na cilju?"

"Ah, ne vem, toda razumeti morate, da je v tem nekaj velikega, če ima človek pred seboj vedno neizpolnjen ideal svojega življenja."

Razne vesti.

KDO JE RUNCIMAN.

Po pisanju angleških listov je lord Walter Runciman tip Angleža, pri katerem se politika in gospodarstvo mešata in spajata. Kot sin enega največjih brodogradnikov je na razvoju angl. paroplovbe, ki je njegovi družini prinesla veliko premoženje, zelo interesiran. Runciman je že zelo dolgo član spodnje zbornice in že pred 30 leti je bil prvič tudi minister. Njegovi poznavalci ga označujejo za politika široke razglednosti, ki se v svoji politični praksi ne pusti voditi samo od čistih načel in dogem. Smatrajo ga predvsem kot nalašč primerneza za rešitve, pri katerih igrajo načela manjšo vlogo, tem večjo pa razum in daljnovidnost.

Po svojem političnem prepričanju je bil Runciman najprej liberalce, dokler se ni leta 1931 ob nastopu nacionalne Baldwinove vlade pridružil nacionalnim liberalcem, liberalnim disidentom, ki jih vodi sedanji finančni minister sir John Simon. Njegova beseda je zelo prepričevalna in se zato označuje kot zelo primeren posredovalec v vsakem pogledu. Po svjetskem najglobljem prepričanju je odkrit demokrat. V angleških političnih krogih ga danes prištevajo med pristaje hvjvsrga zunanjega ministra Edena, ki se posebno v zadnjem času spet označuje kot verjetni Chamberlainov naslednik v vodstvu angleške politike. Runc-

ciman pozna prav dobro tako Nemčijo kakor Českoslovaško, ker se je zaradi proučevanj že večkrat mudil v obeh državah.

Lordski naslov si je pridobil njegov oče šele pred petimi leti. Runciman je sedaj 67 let star, je oženjen in ima pet otrok, dva sina in tri hčerke. Študiral je v Cambridgeu, Oxfordu, Manchesteru in Bristolu. V parlament je bil prvič izvoljen že leta 1899, leta 1907 pa je bil finančni minister. Od tedaj je bil še večkrat član raznih vlad, ves vojni čas pa je bil trgovinski minister. Od leta 1921 do pred poldrugim letom je bil notranji minister. Pri vsem svojem političnem udejstevanju je posvečal veliko pozornost zlasti paroplovbi ter je bil leta 1926 predsednik mednarodne paroplovne konference od leta 1926 do 1927 pa predsednik angleške paroplovne

zbornice. Uveljavil se je končno tudi v angleških bančnih krogih.

STALIŠČE SEVERNIN DRŽAV.

Zunanji ministri takozvanih oselskih držav (Švedske, Norveške, Danske, Finske, Holandske, Belgije in Luksemburga) so zaključili svoja posvetovanja. Na barketu je švedski zunanji minister Munch izjavil med drugim: "Naše države ne tvorijo nikake antante ali zveze. Nismo umenja, da je vojna neizogibna, ako pa bi vendarle izbruhnila, smo pripravljeni storiti vse da ne bi bili vanjo zapleteni."

Skupna izjava, izdana v obliki komunikaja, se dotika predvsem znanega vprašanja sankcij Ligi narodov. Oselske države si pridržujejo pravico, da samostojno odločijo, ali in v kakšnem obsegu bi bile pripravljene izvajati sankcijski pa-

ragraf ženevskega pakta.

Belgijski ministrski predsednik in zunanji minister Spaak je poudaril v svoji izjavi, da oselske države niso v načelu nasprotne Ligi narodov, da pa to ne more izvršiti svoje politične naloge, dokler ne bo splošno univerzalno. Brezpogojna nevtralnost je za oselske države edino mogoče stališče nasproti vsem sedanjim in bodočim konfliktom. Vprašanje mednarodnega priznanja te njihove nevtralnosti pa ni bilo postavljeno od nobene izmed oselskih držav na sedanjem posvetovanju v Kodanju. Vse države izjavljajo končno soglasno, da žele še nadalje ostati v ženevski ustanovi in izražajo

obenem upanje, da bo mogoče Ligo narodov čimprej okrepiti.

CIGANA UBILA KMETA

Te dni je bil ubit v svojem vinogradu kmet Rada Plavšič iz Oiganske Male blizu Titela. Mož je šel zjutraj v vinograd, pa sta ga napadla dva cigana s sekirama. Razbila sta mu lobanjo tako da je obležal mrtev. Po zločinu sta cigana Milan in Dušan Knežević pobegnila, toda orožniki so ju s pomočjo metov izsledili in prijeli.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Romani... Spisi... Povesti

Don Kihot
Spisal Miguel Cervantes
To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satira na viteštvo, ki je še vedno hotelo ohraniti svoj ponos in veličino, pa se ni zavedalo, da že umira. "Don Kihot" spada med mojstrovine svetovne literature. 158 strani. Cena 75c.

AGITATOR, roman, spisal Janko Kersnik, 99 strani. Cena \$1.00
Kersnik je poleg Jurčiča naš najbolj poljuden pisatelj. Več del, ki jih Jurčič vsled bolezni in smrti ni mogel završiti, je Kersnik uspešno dovršil. "Agitator" spada med njegova najboljša dela.

BELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski, 152 strani. Cena 50c
Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.

ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA, spisal Fran Milčinski, veselomodre humoreske, 72 strani. Cena 50c
Zgodovina našega kmeta je zgodovina neprestanih bojov. Bojev za Turki in graščaki. "Zadnji kmečki punt" je mojstersko opisal slavni hrvaški pisatelj Šenoa. Krasen roman bo sleherni s užitkom prečita.

MARKO SENJANIN, SLOVENSKI ROBINSON, 75c
MATERINA ŽRTEV, 240 strani. Cena 60
Zanimiva povest iz dalmatinskega življenja.

IGRALEC
Spisal F. M. Dostojevski
265 strani
Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralško strast. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse mogoče načine, spletkari, doživlja in pozablja, toda strast do igranja ga nikdar ne mine. Cena 75c.

IDIOT
Spisal F. M. Dostojevski
TRI KNJIGE
Nad 600 strani
Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. — Opis mladeniča, ki je imel že v najbolj rani mladosti nagnenja k nenormalnostim. Opis je živahen in ne utruja kot nekateri drugi romani Dostojevskega. Cena \$2.25

KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Aleševce, TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena 60 vsak zvezek. Vsi trije 1.50
Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje nso do življenje kmetkega fanta, ki so ga stari poslali v šole, kjer se je vzdrževal z lastnimi sredstvi ter zdaj laže, zdaj težje, lezel od šole do šole ter si slednje pribori v življenju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se ho moral čitatelj večkrat od srca nasmejati.

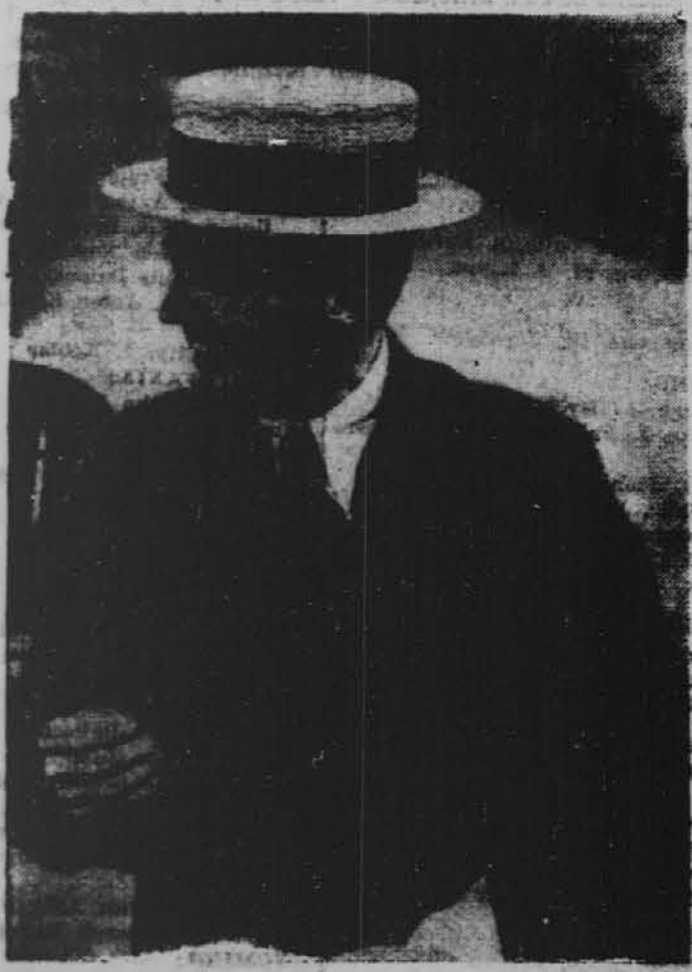
ŠALJIVI SLOVENEK (Anton Brezovnik)
Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov — 292 strani. Cena 50
NADEŽNA NIKOLAJAVNA
Spisal V. M. Garšin, 112 strani. Cena 35
Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kvišku, a sredi pota omagajo.

NAŠA LETA, spisal Milan Pugač, 125 strani. Cena 70
NAŠA LETA, Broš. Cena 50
Knjiga vsebuje dvajset povesti pisatelja Pugača, ki je poznal dušo dotlejskega kmeta kot le malo kdo.

NA INDIJSKIH OTOKIH, 50c
NA RAZLIČNIH POTIH, 40c
NOVA EROTIKA, spisal Ivan ROZMAN, Trdo vezana, 115 strani. Cena 70
Knjiga vsebuje "misli, ki so se rodile v človeku v prvih letih svatovrne vojne".

PLAT ŽIVNA, spisal Leonid Andrejev, 131 str. Cena 40
Poleg nastrovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dve, nati. eč "Misel v megli" in "Brezdno".
PARIŠKI ZLATAR, 35c
POZIGALEC, 25c
POSLEDNJI MOHIKANEC, 30c
PATRIA (povest iz irske zgodovine), 30c
POVESTI IN SLIKE, spisal Kaver Meško, — 79 strani. Cena 60
Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljene pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izrazit, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vnete za njegova dela.

DOUGLAS CORRIGAN

Konci prejšnjega tedna je bil v New Yorku svečano pozdravljen californijski letalec Corrigan, ki je baže pomotoma priletel na Irsko, dasi je bil v Californijo namenjen.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

18

To vpliva na razburjenega mladeniča kot kak posebni znak. Življenje mu je danes nudilo samo lepe cvetlice. Skoro pobožno vzame vrtnico in jo spravi v svojo listnico. Shraniti jo je hotel v spomin na to uro. V Dagmar je že v duhu videl svojo bodočo gospodinjjo, čije zastopnik je imel postati, kadar ne boista več na krmilu tvrde njeni in njegov oče.

"Hvala ti, mala Dagmar. To lepo vrtnico si bom shranil za spomin."

Dagmar smeje ploskne z rokami:

"In pri tem jo trdo stiskaš v listnico; saj ne bo imela nobenega zraka!"

Werner se zasmije.

"Doma jo bo mše nekaj časa vtaknil v vodo."

Dagmar mu priklama.

"Da, tako je boljše. Sedaj pa pridi, se bova igrala."

Žene ga domov k starišem, toda vidi njene žalostne oči in se spomni svoje obljube.

"Pa samo četrt ure, Dagmar, potem moram domov."

"Potem pa pridi naglo z menej v paviljon. Tam so moje punčke in te čakajo. Povedala sem jim, da boš prišel in obljubite so mi, da bodo pridne."

Dagmar prime njegovo roko in ga vleče proti paviljonu, kjer sede vse punčke na klopi iz bambusa. Poleg njih na stolu pa stoji kuhinja za punčke.

"Sedi, gospod Werner; za svoje punčke sem že skuhala čokolado. In tudi ti boš moral z nami piti."

V njem vstane majhen dvom o njeni kuharski umetnosti. "Nisem ne lačen, ne žejen," pravi smeje in nekoliko v zadregi zaradi vloge, ki jo mora igrati.

"O, tako majhno skodelico že moraš izpiti; čokolada je zelo dobra. Samo pomisli, moja Liza si je pokvarila želodec, ker vedno je preveč sladkih stvari. In sedaj sem zaradi nje v velikih skrbeh. Ali ji ne bi hotel potipati žile, ako nima vročice?"

Najrajši bi se glasno zasmel, da se mora igrati s punčkami, in ravno sedaj, ko čuti v sebi dovolj moči, da bi mogel vreči svet iz tečajev. Toda v Dagmar je toliko ginjenosti zaradi njene velike skrbi za punčke, da resno potegne uro in pravi:

"Katera tvoja punčka pa je Liza?"

"Najlepša, najljubšeja," pravi z veliko vnemo, pri tem pa se ukvarja s kuhinjo ter v majhne skodelice naliva tekočino čudne barve.

Werner prime punčko, ki je bila najlepše oblečena in si misli, da je najlepša. Dagmar pa zmagaje z glavjo.

"Ne, saj to ni Liza! Ta-le je!"

In z nežno žarečimi očmi prime ne posebno lepo že zelo obrabljeno punčko ter postavi pred njega skodelico.

"Pa si mi rekla, da je Liza najlepša."

Dagmar nežno pritisne grdo punčko k sebi.

"Ali ne vidiš, da je Liza najlepša in najljubšeja? Najbolj mi je pri sreč; najraje jo imam, ker mi jo je dala moja mama in ji je sama napravila obleko — oh — saj ne smem govoriti o mami, drugače bo papa hud. Toda Lizo imam najraje, že veš zakaj. Saj je prisrčkana, kaj ne, gospod Werner? Daj ji poljub, da se te ne bo bala, ker je tako bojazljiva!"

In Dagmar mu ponudi zelo obrabljeno punčko. Werner se premaga in navidezno Lizo poljubi.

"Sedaj pa ji potiplji žilo, ali misliš, da ima vročico?"

Resnega obraza potiplje punčkino roko, gleda na uro in tiplje žilo.

"Ne, nima vročice; popolnoma je zdrava," pravi ter uro zopet vtakne v žep.

"Prosim te, sedaj bi samo rada vedela, od česa so tvebah boli. Na noben način noče in noče piti čokolado."

Werner Lizo ne more zameriti, ko pogleda na tekočino pred seboj, ki jo je Dagmar dala kot čokolado.

"Najbrže je že zelo sita," pravi resno.

"Misliš? Potem pa jo bom zazabala v spanec. Toda bodi popolnoma tiho, ker ima Liza tako lahen spanec."

In z ginljivo materinsko kretnjo vzame punčko v svoje naročje, sede Wernerju nasproti ter ziblje punčko in pri tem tiho poje.

Werner Falkner sedi popolnoma mirno in gleda na ginljivo malo mamico in popolnoma pobožno mu je pri sreč. Čuti, da se v otrokovem obnašanju že odkriva skrivnost materinstva. To malo dekletce bo še nekoč vestna, ljubezniva mati. Zapustila pa jo je njena lastna mati. Uboga, mala Dagmar, kako se mu je smilila! In rada je imela najgršo punčko, ker jo ji je podarila njena izgubljena mati. Njeno malo srce tedaj visi na nečem, kar je bilo izgubljeno.

Werner Falkner zopet vidi v duhu pred seboj Leonoro Strasserjevo — čudovito krasno, očarujočo ženo, zametno rjavih oči in gostih plavih las, na katerih je ležal zlati sijaj. Tudi Dagmar ima take oči in njeni lasje bodo sčasoma najbrže malo potemneli in bodo tudi dobili polni, zlati sijaj. Da — nekega dne bo tudi tako lepa, očarljiva žena kot njena mati; to že izdaja skrbna nežnost njene matere punčk. In kadar bo Dagmar tako lepa mlada gosa, sam pa že bo ravnatelj, tedaj bo njen uslužbenec, njen podložnik. Danes je bil izbran za to, da bo nekoč vodil trgovino za svojo lepo gospodinjjo.

Vsi viteški občutki so zbudili v njem pri teh sanjah. Hoče ji biti zvest uslužbenec, svojo mlado gospodinjjo bo varoval škode in ji bo z veseljem služabnik.

Dagmar tiho vstane ter položi spečo punčko v posteljico in jo skrbno odene.

Sedaj pa pojdiva, Liza spi, pojdiva na vrt, da je ne bova motila," pravi tiho.

Werner se zbudi iz sanj in vstane. Tedaj pa Dagmar opazi, da čokolade ni popil.

"O, najprej moraš še popiti čokolado. Ne pustim te prej, gospod Werner, dokler ti nisem postregla."

Vse nič ne pomaga, mora popiti čudno barvano tekočino, katero je naredila iz mrzle vode in zdrobljene čokolade in Dagmar ga pri tem opazuje.

(Dalje prihodnjih.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo že vi.

"Naši Kraji"

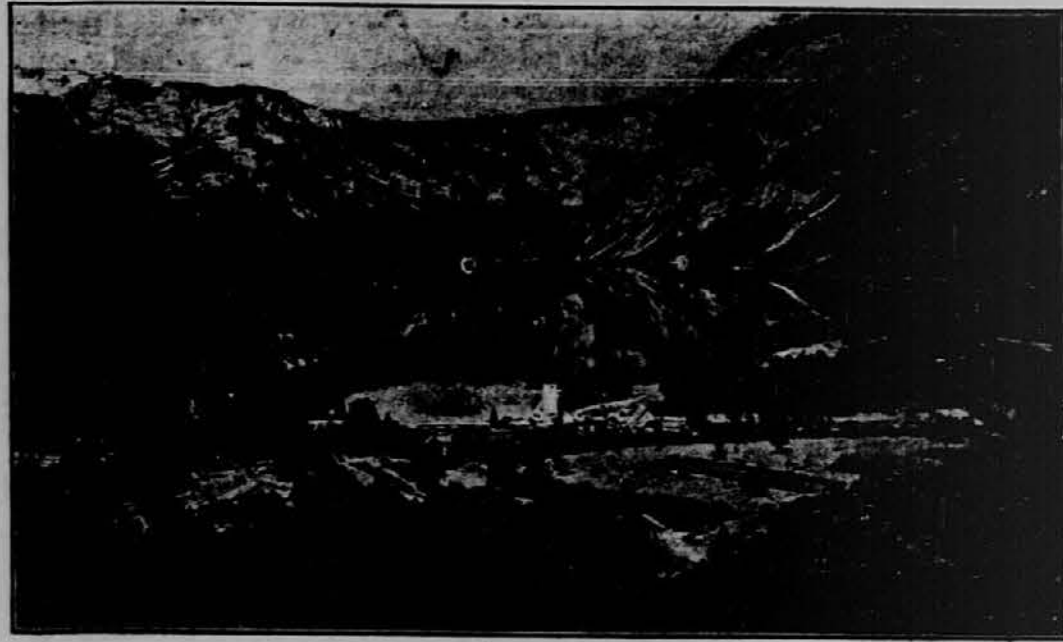
Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jezero

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 10. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
- 11. avgusta: Champlain v Havre
- 12. avgusta: Europa v Bremen
- 13. avgusta: Saturnia v Trst
- 14. avgusta: Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 17. avgusta: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Hamburg v Hamburg
- 20. avgusta: Rex v Genoa, Ile de France v Havre, Veendam v Boulogne
- 23. avgusta: Bremen v Bremen
- 24. avgusta: Paris v Havre, Queen Mary v Cherbourg, New York v Hamburg
- 27. avgusta: Roma v Genoa
- 30. avgusta: Europa v Bremen, Statendam v Boulogne, De Grasse v Havre
- 31. avgusta: Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre

- 3. septembra: Conte di Savoia v Genoa
- 4. septembra: Champlain v Havre
- 6. septembra: Ile de France v Havre, Nieuw Amsterdam v Boulogne
- 7. septembra: Queen Mary v Cherbourg, Deutschland v Hamburg, Vulcania v Trst
- 9. septembra: Bremen v Bremen
- 10. septembra: Volendam v Boulogne, Rex v Genoa
- 13. septembra: Paris v Havre
- 14. septembra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Hamburg v Hamburg
- 16. septembra: Europa v Bremen
- 17. septembra: Saturnia v Trst
- 20. septembra: Statendam v Boulogne
- 21. septembra: De Grasse v Havre, Queen Mary v Cherbourg, New York v Hamburg
- 22. septembra: Ile de France v Havre
- 24. septembra: Conte di Savoia v Genoa
- 27. septembra: Bremen v Bremen, Nieuw Amsterdam v Boulogne, Champlain v Havre
- 28. septembra: Normandie v Havre, Hansa v Hamburg

orodje itd. Ta izvorni muzej bo kmalu urejen in odprt javnosti.

Otvoritev nemškega prometnega urada v Zagrebu.

22. julija so na Zrinjevcu slovesno otvorili nemški potniški urad. Otvoritvi so prisostvovali nemški poslanik Herren, nemški generalni konzul Franz Neuhausen, ki je za narodne socialiste v Jugoslaviji Hitlerjev pooblaščenec, direktor nemškega turističnega urada Winter ter v zastopstva oblasti podban dr. Mihalkžič, župan dr. Pelčić, armijski general Jurisčić in drugi. Pri otvoritvi je imel generalni konzul Neuhausen govor, v katerem se je zahvalil jugoslovanskim oblastem za ustrežljivost in izrazil upanje, da se bo tujski promet med Jugoslavijo in Nemčijo lepo razvil. Poslopje na Zrinjevcu, v katerem je novi urad, so nemške oblasti kupile za 4 in pol milijona din. Poslopje je zelo reprezentativno in bodo v njem uredili tudi prostore za nemški konzulat ter ostale nemške ustanove v Zagrebu.

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prilazite nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravljeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lausk
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattler, Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupanič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevc, Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois), Joliet, Jennie Bambich, La Salle, J. Spelich, Mascoutah, Frank Augustin, North Chicago in Waukegan, Mrs. Waršek
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže, J. Lukanič, Ely, Jos. J. Peschel, Eveleth, Louis Gouže, Gilbert, Louis Vessel, Hibbing, John Povše, Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA: Roundup, M. M. Panlan, Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Karl Strinsha, Little Falls, Frank Masle
- OHIO: Barberton, Frank Troha, Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Girard, Anton Nagode, Lorain, Louis Balant, John Kumbo, Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON: Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar, Broughton, Anton Ipavec, Conemaugh, J. Brezovec, Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik, Export, Louis Supančič, Farrell, Jerry Okorn, Forest City, Math Kamala, Fr. Blodnikar, Greensburg, Frank Novak, Homer City, Fr. Ferencak, Johnstown, John Palasta, Kravn, Ant. Tausel, Lusarne, Frank Balloch, Midway, Jos. Zust, Pittsburgh in okolica, Philip Pregar, Steelton, A. Hren, Turtle Creek, Fr. Schiffrer, West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Stok, Sheboygan, Joseph Kukul
- WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher, Diamondville, Joe Rolica

Vsak zastopnik tudi potrdilo za svečo, katero je prajel. Zastopnike tople pripravljamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Iz Jugoslavije

Sin ubil očeta.

Pri kmetu Radojkoviču v Manilovecu blizu Paračina so mladi žito in med drugimi sta prišla pomagat soseda M. Stepanoviča in Miodrag Čiriča. Zaradi neke malenkosti sta se sprla. Stepanovičev sin Miloje je hotel pomiriti svojega očeta, le-ta ga je jel pretepati. Tedaj je sin pograbil vilo in udaril očeta po glavi tako močno, da se je onesvestil. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je podlegel zastrupljenju krvi.

Dr. Maček bolan.

Ves zagrebški tisk objavlja, da je dr. Maček zbolel, in sicer je dobil lokalno infekcijo v grlu. Zdravita ga dr. Grossman in dr. Podvinec. Stvar ni nevarna in bodo njegovo potovanje v Beograd preložili bržkone le za nekaj dni, ako se njegovo stanje ne poslabša. To pa bržkone ne bo nastopilo.

Orjaško orehovo drevo.

V vasi Vrbovec pri Beranah v Črni gori je blizu 1000 let staro orehovo drevo, ki je visoko nad 50 metrov. Les tega orjaka cenijo na 50.000 din. Njegov lastnik, kmet Čufa Handrovič pa orjaškega oreha ne misli posekati, ker mu vsako leto bogato obrodijo. Lani mu je dal orjak 1400 kg orehov.

Zaradi petelina zaklal tujo ženo.

V vasi Žakina blizu Siska je kovač Nikola Varovič z nožem zaklal ženo kovača Matlekoviča Katjo. Sprla sta se zaradi petelina, ki ga je zasačila Varovičeva žena Jaga na svoji njivi, kjer je delal škodo. Zato ga je z motiko ubila. Prihitel je Varovič in navalil na Matlekovičovo, ker je zmerjala njegovo ženo. Ona se je pa branila in ga z motiko udarila po roki. Tedaj je potegnil nož in jel obdelovati z njim Matlekovičovo, dokler ni obležala mrtva. Zabodel jo je z nožem sedemkrat.

Samomor odvetniškega koncipijenta.

V zgodnjih jutranjih urah se je v Beogradu v kavarni

ustrelil odvetniški koncipijent Milodrag Lazarevič. Godba je baš igrala otožno melodijo in med gosti je nastala silna panika. Lazarevič je prišel v kavarno z dvema tovarišema, ki sta pa kmalu odšla. Natakarkja je prosil, naj mu da svinčnik, potem je pa nekaj napisal na listek. Ko je nehal pisati, je vrnil natakarkju svinčnik, potem je pa urno potegnil iz žepa samokres in se ustrelil. Vzrok samomora je po izpovedi prič nesrečna ljubezen.

Tragedija ljubosumnosti.

V Zagrebu se je odigrala pretresljiva tragedija ljubosumnosti. Trgovca Peter Mikšič iz Karlova je srečal svojo ženo Katico s šoferjem Jankom Zilbovičem. Mož je dobro vedel, da ima njegova žena s šoferjem ljubavno razmerje. Vedel je, da se sestaja z njim in ju je hotel zalotiti. To se mu je tudi posrečilo. Razjarjeni mož je na ulici zaklal ljubčka svoje žene. Hotel je zaklati tudi ženo, pa jo je samo lažje ranil.

Svojevrsten muzej v Dubrovniku.

Dubrovnik bo kmalu dobil svojevrsten muzej, da mu ne bo enakega v državi. Še v dobi republike je Dubrovnik namreč imel v južnem delu mesta v skalnati breg izdobljene kleti za shranjevanje večjih količin pšenice. V letu 1590 je mesto nad temi kletmi zgradilo veliko trinadstropno stavbo, ki je služila istemu namenu. To so bila nekakša državna skladišča za pšenico. S koncem republike je bilo tudi teth skladišč konec in rodovi so že skoraj pozabili, čemu so služile te "rupe," kakor se v ljudskem jeziku imenujejo. Sedaj pa je mestna občina na pobudo nekaterih meščanov sprejela sklep, da bo zgradbo popravila in obnovila na "žitnico republike", v smislu muzeja. V tem muzeju bodo shranjeni vsi predmeti in priprave, ki so jih nekdanji rabili v stari žitnici, ker jih ima mestna občina po svojih zgradbah in kar jih je še med zasebniki. To so raznovrstne tehtnice in uteži, mere, posode

ZEMLJEVIDI

ZNIŽANE CENE

TURISTIČNI VODNIK

Illinois, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia

Vsebuje glavne ceste, železnice, električne proge, okraj, mesta, trg, vasi, poštni uradi, jezera, reke itd.

Posamezne države 30c.

Narodilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

JUGOSLAVIJA 25

CANADA 40

ZEMLJEVID CELEGA SVETA 25

ZEMLJEVID AVSTRILJSKE-ITALIJANSKE FRONTE (L. 1918) 25

ZDRUŽENIH DRŽAV

Mali zemljevid (velikost 12x20 inčev) 10

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Missouri, Washington, Wyoming

Cena 20 centov

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18 St., New York